

POLJA

ČASOPIS ZA KULTURU, UMETNOST I DRUŠTVENA PITANJA

NOVI SAD – GODINA XXVIII – CENA 40 DIN

avgust-septembar '82. broj 282-283

TEMA BROJA: ASPEKTI KULTURE
(314 – 325 str.)

soba u berlinu

stevan tontić

Gvozdeni krevet. Ormar. Lavabo.
Sto. Pepeljara. Jedan Rilke. Zatim
Njemačka i srpska ili hrvatska Gramatika.
I ja što jezike, živ, ne mogu da shvatim.

Na zidu sam okačio **Belog anđela**
iz Mileševa. Taj anđeo u Berlinu!
U noći on tu bdi. I slobodno visi.
Izjutra mi ga strogi ljudi skinu.

Na tajnoj večeri: francuski sir, prusko meso.
Nož iz Grdanovaca. Otac mi ga nabrusi.
Krv je obrisana. Ključ je u bravi.
Fašisti su legli. Iju i piju dusi.

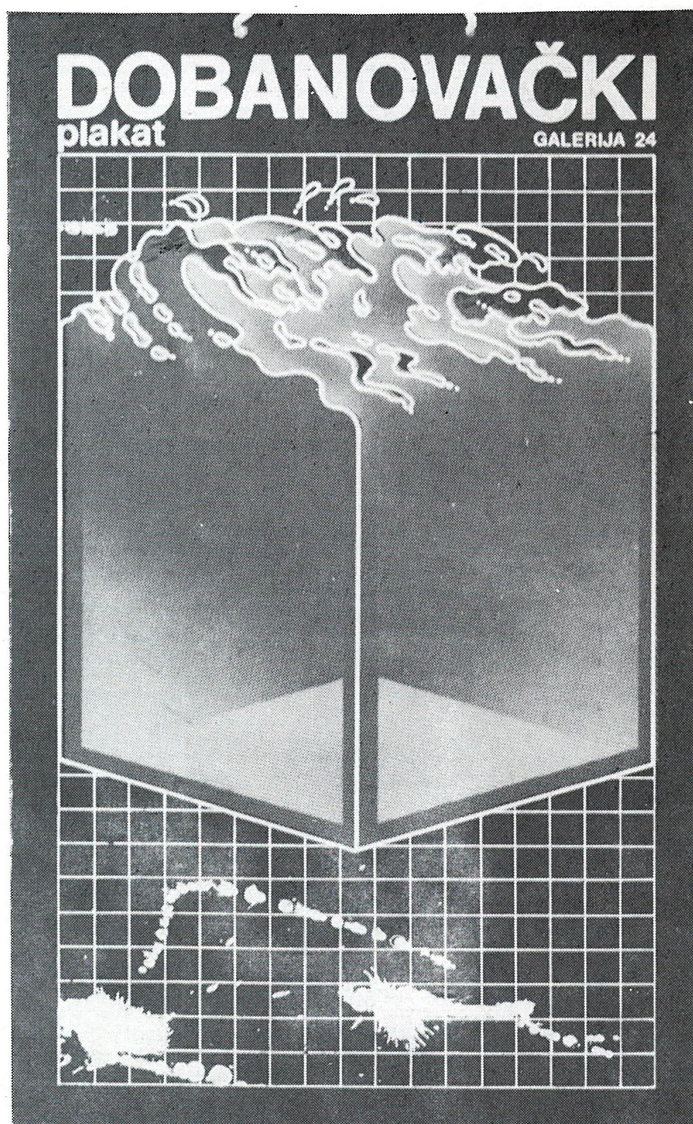
Na programu rat. Lijepe umjetnosti. Ponoćne vijesti.
Pluskvamperfekat. Futur. Strop se vrti.
Valja popiti još ovo pivo, Bože.
I srušiti životinju-sebe. I urlikati. I mrti.

ekonomika i umjetnost

ivan focht

Jedan veliki vid stvari, puno obećanje viđenja, tako reći cijelo jedno predmetno područje prvo zapušteno pa danas skoro i napušteno. A ono ne leži postrance od putanje marksističkog načina mišljenja, za nj nipošto nije epifenomenalnog karaktera; naprotiv, prvog je ranga fundamentalnog značaja. Čudno je, naime, da je u okviru jednog filozofijskog usmjerenja, za koje pojam baze predstavlja polazište za tumačenje i objašnjavanje nadgradnje, da se s pozicija upravo takvog stajališta tako malo razmišljalo o odnosu određenog ekonomskog stanja i položaja umjetnosti u njemu, o pitanju da li postoji jednoznačna i zakonita korespondencija između ova dva fenomena, pri čemu ekonomski sistem, odnosno ekonomski razvoj, nesumnjivo sačinjava bitni dio baze, a umjetnost jedan od najboljih primjera nadgradnje.

Odnos ekonomika-umjetnost je jedna bogata kompleksija, naprosto vrvi od mnoštva aspekata. Ali, samo jedan od tih aspekata, i to pretežno samo iz sociološkog kutka gledanja, razmatran je malo više: naime, umjetnost kao roba. Za njim slijedi, po zastupljenosti na trgu razmišljanja, »ma-

Ilikovni prilozi u ovom broju: plakati branslava radoševića

BABIĆ ● BOGDANOVIĆ ● BOŽOVIĆ ● FLERE ● FOCHT ● GAVRILOVIĆ ● HAJDEGER ● KOKOVIĆ
MITROVIĆ ● PRNJAT ● VOJNIĆ – PURČAR ● SIORAN ● STANESKU ● STOJANOV ● TILI